

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΧΘΕΣ, ΣΗΜΕΡΑ ΑΥΡΙΟ¹

Αθανάσιος Ανγγελόπουλος*

Καθηγητής Πανεπιστημίου
Δ/νων Σύμβουλος Ι.Ε.Θ.Π.

Περίληψη:

Η Κυριακή της Ορθοδοξίας συμβολίζει την νίκη της Χριστιανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και πίστεως εναντίον των κοσμικών και πνευματικών εχθρών της. Τιμά την μνήμη εκείνων, που συντέλεσαν στην επικράτηση των Αρχών της. Οι εχθροί της Εκκλησίας πολλοί και ισχυροί. Όμως, η Εκκλησία του Χριστού δεν είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα. Είναι θείο δημιούργημα. Οι εχθροί είναι εξωτερικοί αλλά και εσωτερικοί. Οι πρώτοι χρεώνονται τους διωγμούς των πρώτων χριστιανών. Ο ρόλος δύο πολιτικών αρχόντων, του Μ. Κωνσταντίνου και του Μ. Θεοδοσίου, που βαπτίστηκαν χριστιανοί, άλλαξε την κατάσταση υπέρ της Εκκλησίας. Στην Θεσσαλονίκη, το 380 μ.Χ., εκδόθηκε το πρώτο Διάταγμα υπέρ της Ορθοδοξίας. Είναι το Edictum Thessalonicae. Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός είναι χριστιανικός πολιτισμός. Ειδικότερα, η Θεσσαλονίκη και η Μακεδονία, ευρύτερα, είναι η πρώτη επί ευρωπαϊκού εδάφους χώρα που δέχθηκαν το χριστιανικό ορθόδοξο μήνυμα. Ο χριστιανισμός κατέστη η επίσημη θρησκεία της Ελληνορωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Οι δεύτεροι, οι εσωτερικοί εχθροί, απέβλεπαν στην νόθευση της χριστιανικής αληθείας. Και για τούτο είναι οι χειρότεροι. Πρόκειται για τους Αιρετικούς. Π.χ. Γνωστικισμός, Αρειανισμός, Μονοφυσιτισμός, Μανιχαϊσμός, Εικονομαχία και οι παντοειδείς διάδοχοί του ως σήμερα. Οι Οικουμενικές Σύνοδοι έδωσαν τη λύση. Οι αποφάσεις των απομόνωνσαν και εξαφάνισαν τους πολεμίους της ορθοδόξου πίστεως. Η Ορθόδοξος Εκκλησία δια των αιώνων είναι φορέας πολιτισμού και βελτιώσεως της ζωής των ανθρώπων. Η ζωή ως δημιούργημα του Θεού είναι κατάκτηση του ανθρώπου.

Article info:

Received: April 6, 2021
Correction: May 10, 2021
Accepted: June 13, 2021

Λέξεις Κλειδιά:

Κυριακή Ορθοδοξίας,
Εκκλησία-Θείο Καθίδρυμα,
Μ. Κωνσταντίνος - Μ. Θεοδόσιος,
Αιρετικοί-Εικονομαχία,
Οικουμενικές Σύνοδοι
Ορθοδοξία - Πολιτισμός.

¹ Πανηγυρικός Λόγος για την Κυριακή της Ορθοδοξίας στην Διαδικτυακή εκδήλωση του Ι.Ε.Θ.Π. Θεσσαλονίκης, Σάββατο 20 Μαρτίου 2021, ώρα 18 μ.μ., υπό την αιγίδα του Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑ

Λαμπρή και χαρμόσυνη εορτή εορτάζει σήμερα η Αγία του Χριστού Ορθόδοξος Εκκλησία. Εορτάζει την νίκη και τον θρίαμβο αυτής εναντίον όλων εκείνων, οι οποίοι δια μέσου των αιώνων προσπάθησαν παντοιοτρόπως να καταπολεμήσουν αυτήν. Τιμά την μνήμη εκείνων, οι οποίοι ηρωϊκώς υπερεμάχησαν αυτής και **‘εν δυνάμει Θεού’** ενισχυόμενοι, όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος στην Β΄ προς Κορινθίους επιστολή (Β΄ Κορ. 6,7), συνετέλεσαν στην κατατρόπωση των παντοίων εχθρών της.

Είναι τόσο μεγάλα: η ιστορική αίγλη και το ηθικό μεγαλείο της Κυριακής της Ορθοδοξίας, η Δόξα της, ώστε κάθε λόγος να αποβαίνει ασθενής προς παράσταση και έξαρση αυτής. Οτιδήποτε και αν ειπούμε, οτιδήποτε και αν προσφέρουμε, ουδέποτε θα δυνηθούμε να εξαρθούμε στην αξία και στην ωραιότητά της.

Οι εχθροί της Εκκλησίας ήσαν πολλοί και πολυώνυμοι-και εξακολουθούν να είναι. Ήσαν και είναι ισχυροί και δυσκαταγώνιστοι. Ήσαν και είναι σκληροί και ανένδοτοι. Αλλ’ η Εκκλησία, έχουσα **‘θεμέλιον επί την πέτραν’** της πίστεως, όπως λέγει ο Ευαγγελιστής Λουκάς (Λουκ. 6,48), με τη δύναμη του αιωνίου της ιδρυτού, νίκησε και θριάμβευσε. Ως μεγαλοπρεπής και πλουσιώτατος **ποταμός** διατρέχει δια μέσου των αιώνων και διαχέει πανταχού τα ευεργετικά αυτής νάματα. Διότι η Εκκλησία του Χριστού δεν είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα, αλλ’ είναι θείο δημιούργημα. Πολεμουμένη νικά και καταδικωμένη υψώνεται και διαδίδεται πανταχού και εκπολιτίζει και εξισορροπεί και επαναπαύει τις Κοινωνίες και τα Έθνη, και τους Λαούς, σε πλειονότητες αλλά, πρωτίστως, και σε μειονότητες.

Σεβασμιώτατε, Εξοχότατε κ. Υπουργέ, πολύ Σεβαστό ακροατήριο,

Πράγματι, εάν ρίψουμε γρήγορο βλέμμα εξειδικευμένα στις λαμπρές σελίδες της εκκλησιαστικής ιστορίας, θα δούμε ότι η Εκκλησία, δια μέσου των είκοσι και πλέον αιώνων της θαυμαστής της σταδιοδρομίας εν τω Κόσμω, υπέστη προσβολές ισχυρές. Προέρχονται αυτές άλλοτε μεν από εχθρούς εξωτερικούς, άλλοτε δε, **και το χειρότερο**, από τα ίδια της τα τέκνα, τα παιδιά της.

Αλλά, θα δούμε, ωσαύτως, ότι η Εκκλησία του Χριστού, παρά την φαινομενική αδυναμία της, αντιμετώπισε μετά σθένους τις προσβολές των ποικιλωνύμων αυτής εχθρών. Αντλεί την ακατανίκητη δύναμή της εκ της αληθείας του θρησκευτικού και πνευματικού αυτής περιεχομένου, αλλά και εκ της πίστεως, της αφοσιώσεως, του ζήλου και **‘εκ του αίματος των μαρτύρων Ιησού’**, όπως επισημαίνεται στην Αποκάλυψη του Ιωάννου (Αποκ. 17,6).

Ευθύς, από της πρώτης εμφανίσεως της διδασκαλίας του Χριστού, **‘εφρούραξαν εναντίον αυτής έθνη και λαοί εμελέτησαν κενά’**, όπως λέγει ο δεύτερος Ψαλμός (Ψαλμ. 2,2), Ηγέρθησαν πολλοί και ποικίλοι εχθροί, τους οποίους εξέβρασε ο Άδης και εξώπλισε η μανία αυτών.

Είναι αληθώς φρικαλαίοι οι διωγμοί των πρώτων Χριστιανών. Το Άγιον Πνεύμα όμως εφώτισε και ανέδειξε τον Μέγαν και Ισαπόστολο Βασιλέα Κωνσταντίνο, ο οποίος, πιστεύσας εις τον Χριστό, ωδήγησε το σκάφος της Εκκλησίας εις τον γαλήνιο λιμένα. Και μαζί με την Εκκλησία οδήγησε με σταθερά ιδεολογικά ερείσματα και την Πολιτεία, την Ελληνορωμαϊκή ‘βυζαντινή’ Αυτοκρατορία. Γι’ αυτό, ως κοσμικό και πρόσκαιρο ανθρώπινο δημιούργημα, ευτύχησε η Αυτοκρατορία αυτή να επιβιώσει για ‘1.123 χρόνια,

10 μήνες και 4 ημέρες', με πρωτεύουσα κυρίως την Βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολη. Ουδένα άλλο πολιτειακό καθεστώς-σύστημα επέζησε και άντεξε στον παρόντα κόσμο τόσους αιώνες μέχρι των ημερών μας. Και προλέγουμε ότι και δεν θα ξαναπαύσει.

Το έργο, θείας πρόνοιας, του Μεγάλου και Ισαποστόλου Κωνσταντίνου (εξ ου και η Βασιλεύουσα Κωνσταντινού-πολις), ως προς την Δόξαν της Χριστιανικής Ορθοδόξου πίστεως, ολοκληρώνει εδώ στην Συμβασιλεύουσα Θεσσαλονίκη ο άλλος Βασιλέας, ο Μ. Θεοδοσίος. Βαπτίζεται εδώ στην Θεσσαλονίκη Χριστιανός Ορθόδοξος, το 380 μ.Χ., από τον Αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης Αχόλιο, υπόδειγμα μεγάλης αρετής, κατά τον Μ. Βασίλειο, ο οποίος τον τιμά ιδιαίτερα. Εκδίδει ο Μ. Θεοδοσίος, ευθύς μετά την βάπτισή του, το περί της χριστιανικής ορθοδόξου πίστεως **πρώτον Διάταγμα**, και εξ ονόματος των συναρχόντων του Γρατιανού και Βαλεντινιανού Β'. Είναι το **Edictum Thessalonicae**, του 380 μ.Χ. Το ίδιο Διάταγμα επαναλαμβάνεται, το 381, στην Κωνσταντινούπολη και λίγο μετά στα Μεδιόλανα (σημ. Μιλάνο) και στην Ακλυΐα-Βενετίας, στην Δυτική Ευρώπη.

Μνημειακό μέχρι σήμερα δείγμα του προμνημονευθέντος γεγονότος στην Θεσσαλονίκη είναι τα Θεοδοσιανά Τείχη. Σ' αυτά δεσπόζει Πύργος, μεταξύ των σημερινών οδών Ολυμπιάδος και Δεινάρχου, προς την είσοδο της Άνω Πόλεως. Ο Πύργος είναι έργο του Επάρχου του Ανατολικού Ιλλυρικού, δηλ. της σημερινής Νοτιοανατολικής Ευρώπης, διαπρεπούς πολιτικού, αφοσιωμένου φίλου της οικογένειας του Μ. Θεοδοσίου. Το όνομά του «Ορμίσδας». Στο κέντρο του Πύργου σώζεται πλίνθινη επιγραφή, υπό ένα περίτεχνο μεγαλοπρεπές σημείο του Σταυρού: Η επιγραφή λέγει: «Τείχεσιν αρρήκτοις Ορμίσδας εξετέλεσεν τήν δε **πόλιν μεγάλην, χείρας έχων καθαράς**». Επίκαιρο, πάντοτε, μήνυμα για τους διαχειριστές δημοσίου, προπαντός δε και ιερού, χρήματος, αυτό το **'χείρας έχων καθαράς'**.

Είμαι πολύ ευτυχής, διότι η οικία μου κείται επί της οδού Δεινάρχου, πολύ πλησίον του Πύργου αυτού. Καθώς, κάθε μέρα σχεδόν, τον διέρχομαι για να μεταβώ στο Ίδρυμα, ατενίζω στο κέντρο του Πύργου το μεγαλείο του περιτέχνου σημείου του Σταυρού και σκέπτομαι το δι' αυτού μεγαλείο και την Δόξα της Ορθοδόξου Χριστιανικής πίστεως, του 380 μ.Χ. Αλλά και οι άλλοι πυργίσκοι διαθέτουν μικρότερους σταυρούς. Τα Θεοδοσιανά Τείχη είναι πολυσταύρια, σαν κάποια πολυσταύρια ιερά άμφια. Δείγμα της νέας χριστιανικής ορθοδόξου ιδεολογίας-μαρτυρίας και βιωτής, σε **ένα** νέο Κόσμο.

Η Χριστιανική, λοιπόν, Εκκλησία, η οποία εκλυδωνίζετο εν μέσω μυρίων κυμάτων και εφλογίζετο εις τους φρικαλέους διωγμούς, από τα σπήλαια και τις κατακόμβες ανήλθε στο Θρόνο των Καισάρων και εθριάμβευσε κατά των εξωτερικών εχθρών.

Έκτοτε, η Εκκλησία, διαδοθείσα εις όλα τα πέρατα της Οικουμένης, σκεπάζει, υπό τους ωραίους κλάδους ειδικότερα της ορθοδόξου πίστεως και της πολιτιστικής κληρονομιάς της, πάντα τα έθνη. Ποίος εξετάζων την θριαμβευτική αυτή πορεία της Εκκλησίας δεν δικαιούται να ομολογήσει ότι πάντα ταύτα έγιναν **'εν δακτύλω Θεού'**, όπως κηρύσσει ο ευαγγελιστής Λουκάς (Λουκ. 11,20);

Χριστιανική όμως Εκκλησία επολεμήθη και εκ των έσω και πνευματικώς υπό των επί σοφία καυχωμένων φιλοσόφων, και μάλιστα των αιρετικών, οι οποίοι, ως **'λύκοι βαρείς'**, όπως λέγεται στις Πράξεις των Αποστόλων (Πραξ. 20,29), εζήτουν να κατασπαράξουν το λογικό του Χριστού ποίμνιο.

Δυνατοί αυτοί και σοφοί, κατά κόσμον, ηπέιλησαν να μολύνουν το καθαρό και διαυγές ύδωρ της χριστιανικής αληθείας και να μεταβάλουν την θρησκεία της αγάπης και της απολυτρώσεως εις απλούν, άγονο και ασταθές φιλοσοφικό σύστημα **‘δια της φιλοσοφίας και κενής απάτης, κατά την παράδοσιν των ανθρώπων, κατά τα στοιχεία του κόσμου και ου κατά Χριστόν’**, όπως διαλαλεί ο Απόστολος Παύλος στην προς Κολασσαείς Επιστολή του (Κολασ. 2,8).

Και ανεφάνησαν πολλοί, οι οποίοι, υποκρυπτόμενοι, ζητούσαν να αντικαταστήσουν την θεία και ουράνιο διδασκαλία του Κυρίου με τις φρικαλέες των πλάνες. Αλλά και οι βαρείς αυτοί λύκοι συνετρίβησαν υπό της Εκκλησίας. Η Εκκλησία, οδηγουμένη και ενισχυομένη υπό του Θεού, νίκησε νίκην περηφανή κατά των αιρετικών, των οποίων οι κακοδοξίες εξηφανίσθησαν από τον ιερό περιβόλο της.

Που είναι οι πολυώνυμοι Γνωστικοί; Που ο φοβερός Αρειανισμός; Που ο Μονοφυσιτισμός; Που ο Μανιχαϊσμός; Που η Εικονομαχία, η οποία επί 100 έτη ετάραξε την Ανατολή; Που οι τυραννίες; Που ο σύγχρονος άθεος και διώκτης της Ορθοδοξίας Μαρξισμός των Κρατών της τ. Ανατολικής Ευρώπης, της εγγύς και της μακράς; Και παλαιότερα. Που η οθωμανική τυραννία; Ήλθαν, ετάραξαν ως πελώρια κύματα το σκάφος της Εκκλησίας και απήλθαν. Πομφόλυγες ήσαν και διερράγησαν, ιστοί αράχνης και νυχτερίδος και διεσχίσθησαν.

Η Εκκλησία του Χριστού συνεκρότησε τας Αγίας Οικουμενικάς Συνόδους και ανέδειξε τους μεγαλωνύμους Πατέρας και διδασκάλους, τους αρχαίους αλλά και τους σημερινούς διαδόχους των, οι οποίοι, πλήρεις ζήλου και αγάπης, γενναίως ηγωνίσθησαν και αγωνίζονται, επολέμησαν και πολεμούν, και ενίκησαν και νικούν, τρέψαντες και τρέποντες εις φυγήν τις δυσμενείς των αιρετικών και αθέων φιλοσοφικών συστημάτων παρατάξεις. Το φως της χριστιανικής αληθείας, διατηρηθέν δια μέσου των αιώνων, καθωδήγησε και εξωγόνησε την ανθρωπότητα, εθέρμανε και ανεγέννησε αυτήν και **‘έλαμψεν εν ταις καρδίαις ημών προς φωτισμόν της δόξης του Θεού’**, όπως χαρακτηριστικά λέγει ο Απόστολος Παύλος στη Β΄ προς Κορινθίους επιστολή (Β΄ Κορ. 4,6).

Ας ταράσσονται όσον θέλουν το ψεύδος και ο τρικυμιώδης αλαζονικός νους Ηγετών του Κόσμου τούτου. Και ας κοσμείται με πολλή σοφιστία. Η χριστιανική αλήθεια μένει. Και θα μένη πάντοτε εις το αυτό ύψος, λάμπουσα και μηδέποτε σβενυμμένη.

Έτσι, στην ευρύτερη διαχρονική διαδρομή της ανθρωπότητας, βλέπομε ότι η Εκκλησία του Χριστού, άνευ όπλων και δυνάμεων υλικών, νίκησε τους εχθρούς της αληθείας και διεδόθη πανταχού. Συνέτριψε την ειδωλολατρεία και εκρήμνισε τους ναούς του ψεύδους και εξώρισε την διαφθορά και ανήγειρε τον ωραίο και ακατάλυτο **ναό της αληθείας του Θεού** και εισήγαγε την αγάπη και την ειρήνη.

Και επειδή ο λόγος περί **του ναού της αληθείας και μαρτυρίας του εν Τριάδι Θεού**, ο νους μας βρίσκεται στον κατ’ εξοχήν Ι. Ναόν της του Θεού Σοφίας στην αείποτε Βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολη. Όχι οθωμανικό τέμενος, όχι βουδιστικός ναός, όχι ναός του Δωδεκαθέου, η Αγία Σοφία, το Μέγα Μοναστήρι, στον ιεροκανονικό χρόνο και χώρο και τρόπο, από της ιδρύσεώς της ως σήμερα και ως τα έσχατα, λειτουργεί, εν πνεύματι Θεού, **ως Θυσιαστήριο και Οίκος του Επισκόπου Κωνσταντινουπόλεως**.

Και διαπιστώνουμε σήμερα εντός της τρίτης χιλιετίας ότι η Ορθόδοξος Εκκλησία είναι εκείνη, η οποία **‘εις τους αιώνες ου διαφθαρήσεται’**, κατά τον Προφήτη Δανιήλ (Δαν. 2,44). Είναι ο λίθος εκείνος, ο οποίος άνευ χειρών ανθρώπων, εξ όρους αποσχισθείς, και ωςεί κονιορτός από άλωνος θερινής λεπτύννας και λικμίσας όλας του κόσμου τας βασιλείας, **‘εγεννήθη όρος μέγα και επλήρωσε πάσαν την γην’**, κατά την Προφητεία Δανιήλ (Δαν. 2,35). **Και είναι ακόμη η αρχή.** Διότι, τι αντιπροσωπεύουν τα δύο και κάτι χιλιάδες χρόνια; Δύο μόνο ημέρες: **‘χίλια έτη εν τοις οφθαλμοίς σου, Κύριε, ως η ημέρα η εχθές, ήτις διήλθεν’**, κατά τον 89ο Ψαλμό (Ψαλμ. 89,4).

Αυτή είναι η Ορθόδοξος Εκκλησία. Εκκλησία θριάμβων. Εκκλησία ηρώων και μαρτύρων. Είναι μυριάδες, είναι νέφος ολόκληρο οι μάρτυρες και ομολογητές της πίστεώς μας. Πτωχοί και αδύνατοι Γαλιλαίοι έδωσαν το σύνθημα της επιθέσεως. Και απειράριθμοι Δαυίδ του χριστιανικού πεδίου ώρθωσαν το ανάστημά των έναντι των γιγάντων Γολιάθ της εποχής των, των ισχυρών και των σοφών της γης, και ώρμησαν ακράτητοι εις τον αγώνα. Τίποτα δεν ηδυνήθη να αναστείλη την ορμή των. Ουτε τα σωματικά μαρτύρια, ούτε οι πνευματικοί διωγμοί. Και ενίκησαν. Και μαζί των εθριάμβευσαν: η αλήθεια, η πραγματική πίστις, ο αληθής πολιτισμός της ανθρωπότητας.

Όλοι αυτοί, με **‘στέφανον χρυσούν’**, κατά την Αποκάλυψη Ιωάννου (Αποκ. 14,14), εις την κεφαλή, με σταυρούς και δάφνες και μυρσίνες ανά χείρας, παρελαύνουν την Κυριακή της Ορθοδοξίας ως μια νικηφόρος στρατιά προ των νοερών οφθαλμών της ψυχής μας και διαλαλούν ανά τα πέρατα του κόσμου την νίκη και τον θρίαμβο της Εκκλησίας του Χριστού.

Ποια χριστιανική ψυχή δεν αποκαλύπτεται με ευλάβεια και δεν κλείνει το γόνυ προ της φεγγοβόλου αυτής στρατιάς των μαρτύρων και ηρώων της πίστεώς μας; Το αίμα των εγένετο ο σωτηριώδης εκείνος σπόρος, ο οποίος διωχeteύθη εις ολόκληρη την οικουμένη και μετεφύτευσε τον χριστιανισμό εις ολόκληρο τον κόσμο. Δι’ αυτών η αληθής Εκκλησία του Χριστού είδε **‘φως εις αποκάλυψιν εθνών’**, όπως λέγει ο Ευαγγελιστής Λουκάς (Λουκ. 2,32). Είδε τον θρίαμβο της αληθείας κατά της πλάνης και κατά της σατανικής και ανθρωπίνης κακίας.

Η διαπίστωση αυτή, ασφαλώς, δεν θα πρέπει για την Ορθοδοξία να είναι μόνο φραστική, θριαμβολογική, πομπόδης και εξωπραγματική. Αντιθέτως, απαιτεί θεμελιωμένες επισημάνσεις και οικοδομητικές σκέψεις και οραματισμούς, συγκεκριμένων στόχων, σχεδιασμών και βιωμάτων, ώστε η μελλοντική πορεία της Ορθοδοξίας, να επιφέρει την βελτίωση της ζωής και των συνθηκών της ζωής. **Αφού η ζωή ως δημιουργημα του Θεού είναι κατάκτηση του ανθρώπου.**

Να επιφέρει επίσης και την εξασφάλιση εις τον σήμερα αγχωμένο και πεφορτισμένο ορθόδοξο χριστιανό ενός ελπιδοφόρου και σταθερού μέλλοντος, πεπληρωμένου δια της χάριτος του Θεού, του **‘κενώσαντος εαυτόν’**, όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος στην προς Φιλιππισίους επιστολή του (Φιλιπ. 2,7). Για να ζήση ο άνθρωπος την πρόσκληση του Κυρίου: **‘δεύτε πρός με πάντες οι κοπιώντες και πεφωρτισμένοι, καγώ αναπαύσω υμάς’**, κατά τον Ευαγγελιστή Ματθαίο (Ματθ. 11,28).

Ημείς δε, έχουμε το ευτύχημα να είμεθα μέλη μιας τοιαύτης Εκκλησίας, εις ένα τόσο σημαντικό χρονικό σταθμό, και να ζούμε σε ένα γεωπολιτικής υψίστης σημασίας γεωγραφικό διαμέρισμα, την Χριστιανική Ορθόδοξο Μακεδονία, **‘σημαδιακόν’** θα ελέγαμε για την Ορθοδοξία, και γενικώτερα για σύμπασα την Ευρωπαϊκή Οικουμένη, την όλη Οικουμένη. Αφού η Μακεδονία, αείποτε Ελλήνων Προπύργιο, εδέχθη **πρώτη επί Ευρωπαϊκού εδάφους το χριστιανικό ορθόδοξο Μήνυμα**. Οφείλουμε να κρατήσουμε σήμερα ως πολύτιμο θησαυρό τις ορθόδοξες παραδόσεις μας, να φυλάξουμε την παρακαταθήκη της πίστεως, ως θησαυρό τιμιώτατο, δι’ ανεκδιηγήτων θυσιών διασωθέντα. Αυτόν επιδεικνύει σήμερα μετ’ εγκαυχήσεως εις τα πιστά αυτής τέκνα η Αγία Ορθόδοξος ημών Εκκλησία, επ’ ευκαιρία της αυριανής Μεγάλης εορτής της Κυριακής της Ορθοδοξίας, της Δόξης της Ορθοδοξίας.

Αφοσιωμένοι εις τα άγια ιδεώδη της Εκκλησίας μας, ηνωμένοι εν τη πίστει και τη αγάπη προς τον Κύριον Ημών Ιησού Χριστόν, ας κάμουμε κτήμα μας το ορθόδοξο πνεύμα και φρόνημα, κατεργαζόμενοι εν φόβω Θεού την σωτηρία μας αλλά και την προκοπή και πρόδοδό μας στην Πατρίδα μας, **δουλεύοντες ‘τω Κυρίω μετά πάσης ταπεινοφροσύνης’** (Πραξ. 20,19) αλλά και μετά της προσηκούσης συγχρόνου οξυδερκείας και του αναλόγου ρεαλισμού. Ας εντείνουμε εις τούτο όλες μας τις δυνάμεις, ιδίως εις τους παρόντες καιρούς, κατά τους οποίους πολλές είναι οι κατά της πίστεως και της πατρίδος και του Γένους μας και της Κοινωνίας μας επιβουλές: λιμοί, λοιμοί, πανδημίες, σεισμοί, καταποντισμοί, φιλοπόλεμοι επεκτατισμοί και μεγαλομανείς φαντασιώσεις. Ας είμεθα δε βέβαιοι ότι ο Θεός ουδέποτε θα εγκαταλείψη την Εκκλησία του και το Γένος του, αλλά θα σκέπη και θα περιφρουρή αυτά πάντοτε, θα τα οδηγή, δια μέσου των θυσιών και των αγώνων και των κακουχιών, από θριάμβου εις θρίαμβον.

‘Πολλά τα κύματα’, αναφωνεί ο Ιερός Χρυσόστομος, **‘και χαλεπόν το κλυδώνιον αλλ’ ου δεδοίκαμεν μη καταποντισθώμεν’ επί γαρ της πέτρας εστήκαμεν. Μαινέσθω η θάλασσα, πέτρην διαλύσαι ου δύναται, εγειρέσθω τα κύματα, του Ιησού το πλοίον καταποντίσαι ουκ ισχύει. Πόσοι τυράννων ηθέλησαν περιγενέσθαι της Εκκλησίας; Που οι πολεμήσαντες;**

Σεσίγηνται και λήθη παραδέδονται. Που δε η Εκκλησία; Υπέρ τον ήλιον λάμπει. Τα εκείνων έσβεσται, τα ταύτης αθάνατα. Χριστός μετ’ εμού και τίνα φοβηθήσομαι; Καν κύματα κατ’ εμού διεγείρεται, καν πελάγη, καν αρχόντων θυμός, εμοί πάντα ταύτα αράχνης ευτελέστερα’. ‘Αρχόντων θυμός’. Τον βλέπουμε **‘τον θυμόν Αρχόντων’** στην γεωπολιτική σφαίρα των ημερών μας, δια να γελοιοποιούνται ως η **‘τρικυμία εν κρανίω’** οι **‘Αρχοντες’** αυτοί.

Σεβασμιώτατε,

Ενώ, οσονούπω κλίνει ο χρονικός κύκλος της πρώτης γενεάς του 21ου αι., βλέπομε ότι η Θ. Πρόνοια επεφύλαξεν εις Σε, επίσκοπον της Συμβασιλευούσης Εσπερίας Θεσσαλονίκης, να βαστάξεις το λάβαρον, την ένδοξον σημαίαν της τοιαύτης δράσεως και ενεργείας: Ηγού, λοιπόν, της οδού, Σεβασμιώτατε, οσονδήποτε τραχεία και ανάντης και ανηφορική, και αν είναι αυτή.

Εις το πρόσωπόν Σου το επισκοπικό, εις τύπον και τόπον Χριστού, κατά την διδασκαλία της Αγίας Ορθοδόξου Εκκλησίας, ορώμεν, επιπλέον, αξιοχρέως, **την 'Εικόνα του Θεού, ζώσαν και έμψυχον'** της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, και συνορώμεν την **'Εικόνα του Θεού, ζώσαν και έμψυχον'** της Εκκλησίας της Ελλάδος. Την μεν, να προΐσταται της αναιμάκτου θυσίας ενώπιον του Θυσιαστηρίου της του Θεού Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, της Αγίας Σοφίας, ιεροκανονικώς διαχρονικώς ' την δε, οντολογικώς στο παρόν, να ίσταται ενώπιον του Ιερού Σκηνώματος του Πρωτομάρτυρος-Πρωταθλητού του 1821 (+10 Απριλίου) Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου του Ε' στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αθηνών, εν δεήσει και θυμιάματι: **+10 Απριλίου 1821-10 Απριλίου 2021.**

Εντός αυτού του αναλλοιώτου ιεροκανονικού και ιστορικού και σημερινού γεγονότος, θα Σε ακολουθήσουμε, κρατούντες έκαστος τον σταυρό του, κατά τις δυνάμεις του. Και αν η διανοιγομένη αυτή οδός μεταβληθεί εις Γολγοθάν του εικοστού πρώτου αιώνας, και πάλιν θα συμβαδίσουμε. Ουδείς θα πτοηθεί. Θα σε ακολουθήσομε, ψελλίζοντες το του Προφήτου Ησαΐου: **«αν γαρ ισχύσητε (αντίθεοι) και πάλιν ηττηθήσεσθε, ότι μεθ' ημών ο Θεός»**. Θα Σε ακολουθήσομε, ευσεβείς Άρχοντες και ο ευσεβής Λαός του Θεού. Και θα ακουσθεί και πάλιν το ευαγγελικό ευφύμνιον, ψαλλόμενο από χείλη χορού μυριάδων αγγέλων και νεφών μαρτύρων: **«Αύτη η νίκη νικήσασα τον κόσμον, η πίστις ημών»**, η Δόξα της Κυριακής της Ορθοδοξίας.

ORTHODOXY YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

Summary:

The Feast of Orthodoxy symbolizes the victory of the Christian Orthodox Church and faith against its secular and spiritual enemies. It honors the memory of those who contributed to the prevalence of its Principles. The enemies of Church are numerous and powerful. However, the Church of Christ is not a man-made creation but a divine one. The role of two political leaders, Constantine the Great and Theodosius I the Great, who were baptized Christians, changed the situation in favor of the Church.

The first Decree in favor of Orthodoxy was issued in 380 AD in Thessaloniki. It was the Edictum Thessalonicae. The European culture is Christian culture. In particular, Thessaloniki and Macedonia at large, is the first part on European soil to receive the Christian Orthodox message. Christianity became the official religion of the Greco-Roman Empire. Second, the internal enemies, aimed at the falsification of the Christian truth and for that reason they are the worst of. These are the Heretics. e.g. Gnosticism, Arianism, Monophysitism, Manichaeism, Iconoclasm and their various successors to this day. The Ecumenical Councils provided the solution. Their decisions isolated and eliminated the adversaries of Orthodox faith. For centuries, the Orthodox Church has been a carrier of culture and improvement of people's lives. Life, as a creation of God, is an achievement of man.

Keywords:

Sunday of Orthodoxy,
Church—a Divine Creation,
Great Constantine-Great
Theodosius,
Heretics-Iconoclasm,
Ecumenical Councils,
Orthodoxy-Culture.